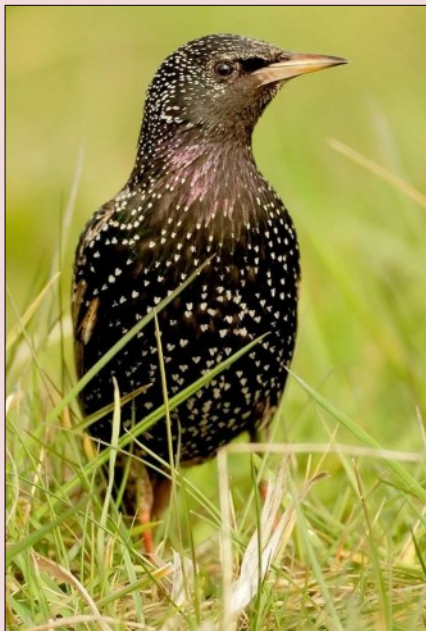
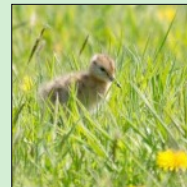

Spreeuw vogel van het jaar 2014

Jaarverslag 2013

- **Aan en verkoop**
- **Advisering**
- **Taxaties**
- **Huur en verhuur**

Specialismen:

- **Woonhuizen**
- **Bedrijfspannen**
- **Agrarische objecten**

Inhoudsopgave

<u>Organisatie</u>	5
<u>Van de Redactie, van het Bestuur</u>	6
<u>Beste veehouders en loonwerkers</u>	7
<u>Voorzitter Jos Kienstra alias Snorreman</u>	8
<u>Van de voorzitter</u>	9
<u>Resultaten nestkasten 2013</u>	11
<u>Werkgroep nazorg</u>	13
<u>Een nieuwe verrekijker aanschaffen?</u>	15
<u>Spreeuwen</u>	18
<u>Jeugdvogelwacht 2013</u>	23
<u>Werkgroep Kerkuilen</u>	24
<u>Natuurverhaal</u>	25
<u>Huiszwaluweninventarisaties</u>	27
<u>Winter voeding 2013</u>	33
<u>Nazorgcijfers per rayon (hoofdsoorten)</u>	34
<u>Overige soorten in ons wachtgebied</u>	42

<p style="text-align: center;">BRASSERIE</p> <p style="text-align: center;">ETEN EN DRINKEN</p>	<p style="text-align: center;">BRASSERIE E&D Edwin Kooistra</p> <p style="text-align: center;">Jongemastraat 19 [tegenover het stadhuis] 8701 JA Bolsward 0515-576406 06-14288479</p> <p style="text-align: center;">info@brasserie-ed.nl www.brasserie-ed.nl</p> <p style="text-align: center;">www.facebook.com/brasserie.ed</p>
---	---

Zien is geloven

Je kunt urenlang voorbespreken en nabeschouwen, maar de natuur is op z'n mooist als je het live meemaakt. Net als het betere drukwerk. Dat moet je met eigen ogen zien. Met eigen handen voelen. Strak vakwerk dat ook mooi blijft als je er met je neus bovenop zit. Dat is onze uitdaging. Daar doen we het voor. www.vandereems.nl

Organisatie: *Vogelwacht Bolsward e.o., opgericht 28 februari 1947, aangesloten bij de BFVW. Aantal leden 388 en rond de 30 jeugdleden.*

Bestuur:

Voorzitter: E. Rosenau, Kleine Dijklakker 32, 8701 HX
Bolsward. [Tel:06-13464297](tel:06-13464297) e-mail: rosenau1@gmail.com

Secretaris: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Notulist en agendabeheer: M. van Spanning, Harlingerstraat 53a, 8701 WR
Bolsward. [Tel:06-42753632](tel:06-42753632) e-mail: marcovanspanning2008@hotmail.com

Penningmeester: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Nazorg coördinator administratief: J. K. van Lingen, Singel 8, 8765 LL
Tjerkwerd. [Tel:0515-579097](tel:0515-579097) e-mail: bettyjaap@ziggo.nl

Nazorg coördinator veldwerk: Ph. de Vries, De Ljip 12, 8702 CG
Bolsward. [Tel:0515-576129](tel:0515-576129) e-mail; vogelwachtnazorg@gmail.com

Jeugdcoördinator: D.H. Kuperus, Wibrandusstraat 1, 8701 AC
Bolsward. [Tel:0515-577441](tel:0515-577441) e-mail: kujo71@hetnet.nl

Assistent Jeugd coördinator: P. Hofstra, Tjaerddyk 2, 8771 KE,
Nijland. e-mail: p.hof@12move.nl

Leden- en donateurs administratie: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Redactie Jaarverslag: Ph. de Vries, De Ljip 12, 8702 CG Bolsward.
[Tel:0515-576129](tel:0515-576129) e-mail: vogelwachtnazorg@gmail.com
R. de Lange, Groot Kerkhof 9, 8701 HG Bolsward
[Tel:06-11195698](tel:06-11195698) e-mail: r.de.l@home.nl

Advertentiewerving en koekactie: J. Ykema, de Wilster 1, 8702 CH
Bolsward. [Tel:0515-575951](tel:0515-575951) e-mail: jp.ykema@gmail.com

Vliegende brigade:
W. Terra: [Tel:0515-575428](tel:0515-575428) Mobiel: [Tel:06-29230697](tel:06-29230697)

Wintervoeding: R.O. Stoelinga, [Tel:0515-573822](tel:0515-573822)

Bankrelatie: Rabobank Bolsward, rek.nr.: NL16RABO.03087.07.311

Website: www.vogelwachtbolsward.nl

Webmaster: R. de Lange, Groot Kerkhof 9, 8701 HG Bolsward
[Tel:06-11195698](tel:06-11195698) e-mail: r.de.l@home.nl

Van de Redactie, van het Bestuur

Voor u ligt de nieuwe jaargids van 2013 en zoals u ziet is hier het één en ander veranderd ten opzichte van de vorige jaargids. De pagina indeling is anders, maar de grootste aanpassing vindt u bij de nazorgcijfers /-tabellen. We hebben als bestuur bewust voor deze verandering gekozen om reden van een beter overzicht, minder pagina's (kosten besparen) en veel minder werk om dit in te vullen en bij te houden. Met de vrij gekomen pagina's willen we meer actuele en interessante stukken plaatsen over de natuur en natuurbeleving.

Rutger de Lange heeft kortgeleden het opmaakprogramma Page Plus, op kosten van onze wacht aangeschaft, wat voor hem een stuk gemak met zich meebrengt om een mooie gids op te maken.

Het bestuur is weer op peil en we zijn erg blij met onze nieuwe voorzitter Eugene Rosenau, al jaren lid en nazorger van onze wacht. En met Marco van Spanning onze nieuwe notulist en hij heeft tevens als taak agendabeheer. Marco is nog maar een paar jaar nazorger maar met inzet en passie vervult hij zijn bestuursfunctie. Volgend seizoen komt de vacature van Nazorg coördinator Veldwerk vacant en graag zouden wij op korte termijn een bestuurslid verwelko-

men. Deze persoon kan dan rustig worden ingewerkt door de huidige Nazorg coördinator.

Het bestuur vergadert elke eerste dinsdag van de maand uitgezonderd de zomermaanden. Veel zaken houden het bestuur bezig waaronder:

- Collectieve beheerplannen met ANV de Greidhoeke en Gouzebehear Kuststripe (zie werkgroep nazorg verderop in deze gids),
- Rayonvergadering op 18 november jl. te Worum,
- Aanpassing Huishoudelijk reglement (ter instemming op de ALV)
- Vervangen nestkasten en eendenkorven.
- Voorbereiding overleg gemeente Súdwest Fryslân.

Na 12 jaar neemt onze oude voorzitter, Jos Kienstra, afscheid op de ALV van 2014. Verderop in deze gids meer hierover.

Graag brengt het bestuur nogmaals onder uw aandacht onze mooie website. Heeft u mooie natuurfoto's, filmpjes of waarsneringen mail ze naar onze webmaster Rutger de Lange. Bekijk ook eens de mooie filmpjes die hij heeft geplaatst.

Zonder specifiek namen te noemen wil het bestuur en de redactie alle leden heel hartelijk bedanken die zich op één of andere wijze hebben ingezet voor deze jaargids. Aanleveren van foto's, nestkastgegevens, zwaluwtellingen, nazorggegevens, tekst, advertenties, werkgroepen, jeugd, enz.

Rutger en Philip.

Autobedrijf STOEBO

De Marne 104
8701 MC Bolsward
T 0515 572626

BOSCH Service
Car Service

EG GlasGarage **BOVAG**

www.stoebo.com

Beste veehouders en loonwerkers

Als u in het broedseizoen van plan bent werkzaamheden op uw landerijen te verrichten, dan wel vee los wilt laten in een perceel waar weidevogels broeden, bel dan tijdig met de vliegende brigade waarvan W. Terra de coördinator is.

Met name graag extra uw aandacht en tijdig inschakelen van de vliegende brigade daar waar het werkzaamheden op maispercelen betreft.

Tot de leden van de vliegende brigade behoren de volgende nazorgers:

W. Terra 1e coördinator

Tel:06-29230697

Tel:0515-575428

H. van Abbema

Tel:0517-531995

Th. De Boer 2e coördinator

Tel:0515-574370

W. Louwsma

Tel:0515-575151

W. Palstra

Tel:06-28050635

Verfstunt ! Bolsward

Topkwaliteit voor bodemprijzen

0515-581580 www.verfstunt.nl

Voorzitter Jos Kienstra alias Snorremans

Na 12 jaar neemt een dynamisch mens afscheid van het bestuur van de Vogelwacht Bolsward e.o.

Jos is en was een markant figuur binnen onze wacht en zeker als voorzitter. Hij nam de voorzittershamer over van dhr. W. van der Veen. Op zeer directe wijze en met grote inzet leidde Jos de vergaderingen zowel

lefoon altijd binnen handbereik.

Jos was een man die niet om de hete brij heen draaide, to the point en aanpakken.

Als voorzitter heeft hij misschien wel de meest roerige periode van de wacht meegemaakt. Zoals: de vele rechterlijke uitspraken over het wel niet mogen eieren rapen en de quoting, mo-

leden werden herschikt en sommige gedelegeerd naar leden die zich extra wilden inzetten voor deelgebied. Hierdoor is het bestuur en de vereniging minder kwetsbaar en beter bestuurbaar geworden. Het is voor nieuwe bestuursleden duidelijk wat hun taken zijn en daardoor hoopt het bestuur dat mensen zich makkelijker beschikbaar stellen voor een bestuursfunctie of aandachtsgebied.

Namens het bestuur danken we Jos voor zijn jarenlange inzet voor onze wacht en we nemen afscheid van hem op de ALV van 2014. Het bestuur is blij met onze nieuwe voorzitter, Eugene Rosenau, en wenst hem veel succes met zijn nieuwe functie.

Philip de Vries.

ALV, Nazorgvergadering als de reguliere bestuursvergaderingen. Bestuursvergaderingen waren altijd gezellig en in huiselijke sfeer. De kippen van Jos waren een vast punt op de agenda, zelfs een tamme eend woonde de vergaderingen bij.

Sterke punten waren steevast: 'Hoe is't thús, even rondje sociaal', dan vaak een mooie mop, koffie en dan vergaderen. Direct actie bij problemen en de te-

gingen en collectieve beheerpakketten, het 65 jarig jubileumfeest, overleg met gemeente Bolsward, later Súdwest Fryslân, enz.

Overall waar de wacht vertegenwoordigd moest worden ging Jos naar toe, grote inzet van deze man.

Misschien wel de meeste inzet heeft Jos getoond bij het opzetten van een efficiënt en goed draaiend wachtbestuur. Veel functies binnen het bestuur en van

KOOP BIJ ONZE ADVERTERENDERS

Zij hebben mede mogelijk gemaakt dat wij dit jaarverslag uit konden geven.

Van de voorzitter

Geachte vogelwacht leden, graag wil ik mij voorstellen als de nieuwe voorzitter van de Vogelwacht Bolsward.

Mijn naam is Eugene Rose-nau en ben 30 jaar lid van de Vogelwacht waarvan volgend jaar 25 jaar als vogelwachter. Ik heb een stucadoors bedrijf en vind het fijn om in de natuur te zijn en er van te genieten. Dit doe ik via de vogelwacht en via mijn andere grote hobby vissen.

Als eerste taak als voorzitter wil ik graag Jos Kiestra bedanken voor het vele werk dat Jos in de twaalf jaar als voorzitter heeft gedaan. Het waren geen gemakkelijke jaren voor Jos en hij heeft misschien wel de meest roerige jaren uit

het bestaan van de Vogelwacht meege-maakt. We denken dan aan de quoter-ing, mo-biel melden, de rechtsza-ken met fau-nabescherm-ing en het opzetten van afspra-ken met ANV's over beheerregelingen.

Verder zijn er onder Jos zijn leiding vele bestuurstaken herverdeeld en zijn er men-

sen aangetrokken voor werkzaamheden buiten de bestuurstaken. Dit heeft geleid tot een minder kwetsbaar bestuur en enthousiaste medewerkers en leden van de Vogelwacht. Jos, heel hartelijk bedankt voor al je werkzaamheden en je grote inzet.

We mogen Marco van Spanning verwelkomen als nieuw bestuurslid in de functie van notulist en agenda beheer. Welkom Marco en dank voor de notulen die je tot nu toe zo goed hebt verzorgd.

De eierzoekpet was al van zolder gehaald, de laarzen stonden allang klaar maar het voorjaar wilde maar niet komen in 2013. Dit resulteerde in weinig voedsel voor de vogels en er werden geen eieren gevonden door de wachters.

Helaas kon de wisselbeker voor het eerst gevonden ei van de wacht opgepoetst weer terug in de kast, jam-

mer ook dat er voor de jeugd geen eerste ei was.

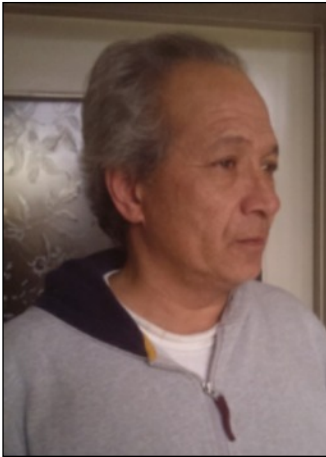
Het slechte voorjaar heeft ook in de vervolperiode zijn invloed gehad. Op het nazorg gebied van Laad en Zaad wat ik samen mag verzorgen met Corrie en Arie Knol was geen kievietsei te vinden. We hopen voor de weidevogels

op een beter voorjaar in 2014.

Er zijn weer veel werkzaamheden verzet door leden die niet altijd gelijk worden gezien maar wel degelijk worden gedaan, alle leden dank daarvoor.

Het bestuur heeft met de nestkast verzorgers Dhr. Hofstra en Dhr. Klaver dit jaar heel veel nieuwe nestkastjes opgehangen of vervangen. De eenden korven worden in de winter vervangen. Ook wordt er nagedacht over het verrijken van het Vogelwachtgebied en hoe dit financieel haalbaar is.

Wij zijn blij met de goede samenwerking met de agrarische natuurvereniging (ANV) de Greidhoeke en we gaan contacten leggen met ANV de Kuststripe. Collectieve beheerregelin-

gen gaan voor de toekomst een steeds belangrijker onderwerp worden voor onze wacht. Het is onze Vogelwacht en, we moeten het met zijn allen doen.

Gelukkig doen we dat ook met heel veel enthousiaste leden en een enthousiast bestuur. We vragen nu aan de leden of er een enthousiast persoon tussen zit die zich aan wil melden voor de functie van nazorg coördinator veldwerk. Philip de Vries stop per 2015 als nazorg coördinator veldwerk. Philip maakt het seizoen 2014 nog af en het zou zeer prettig zijn zowel voor de nieuwe nazorgcoördinator veldwerk als ook

Rosenau Stuc
TRADITIONEEL STUCADOOR

*E. Rosenau
Kleine Dylakker 32
8701 JX Bolsward*

Tel. 0515-58.19.92 Fax. 0515-58.17.51 Mob. 06-13.46.42.97

voor hem dat belangstellenden dan kunnen meelopen en ingewerkt worden. Inlichtingen voor deze functie bij Philip. Gelukkig blijft Philip wel beschikbaar voor de redactie van de jaargids. Tot slot wens ik alle leden en de mensen die u lief zijn

een goede gezondheid toe en dat we samen doorgaan met het genieten en het plezier hebben van onze prachtige natuur.

Eugene Rosenau

Kienstra Bolsward
Steenhandel en Bestratingsbedrijf

**Tel: 06 - 50 62 34 45 E-mail: info@kienstrabestrating.nl
Internet: [Http://www.kienstrabestrating.nl](http://www.kienstrabestrating.nl)**

Resultaten nestkasten 2013

Soort nestkast	Aantal	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Klein (voor mezen vlieggat 27 t/m 34 mm)	72	66	6
Normaal (voor spreeuwen en spechten vlieggat ca. 45 mm)	1	1	
Groot (voor duiven ca. 90 mm, kauwen, uilen, valken)	1	1	
Selectieve/ Half open (voor boomkruiper, vliegenvanger, kwikstaart etc.)		1	
Eendenkorven			
Totaal:	75	69	6

Broedresultaten in nestkasten

Soort vogel	Totaal Broedgevallen	Waarvan succesvol
Koolmees	30	27
Pimpelmees	20	17
Ringmus	5	5
Spreeuw		
Bonte vliegenvanger		
Huismus	2	2
Torenavalk		
Holenduif	1	1
Kauw		
Specht	1	1
Grauwe Vliegenvanger		
Boomklever	1	1
Wilde eend		
Huiswaluw		
Gierzwaluw		
Boerenzwaluw		
Totaal	60	54

Gosse Hofstra.

U bent van harte welkom in

MIEDEMA's FISH & CHIPS

Verse en gebakken vis
Topklasse zoute haring
Snacks en patat frites
Diverse vismenu's
Soft-ijs
Belegde broodjes
Vakkundig opgemaakte salades

Geopend:
Di/Za 9.00-19.00 uur
Vrijdags tot 19.00 uur

Snekerpoort 7
Tel. 0515 572209

MIEDEMA's LUNCHROOM

Snacks, frites en broodjes
Koffie en gebak
Schep- en softijs
Diverse heerlijke menu's
Diverse biersoorten
Diverse stokbroodjes

Terras op zuiden!

Geopend:
Ma/Za 10.00 - 00.00 uur

Appelmarkt 4
Tel. 0515 575700

Sigarenmagazijn P. Landskroon

Ook voor ...

Staatsloten Lotto/Toto

KAPSALON
MARKUS

www.kapsalonmarkus.nl

Kleine Dijk 14
8701 HW Bolsward
t (0515) 57 46 04
m (06) 519 600 77
info@kapsalonmarkus.nl

Afspraak:

Werkgroep nazorg

Hoe staat ons wachtgebied ervoor?

We hebben 75 rayons bij 116 veehouders. Hier wordt door 83 nazorgers op ongeveer 4300 ha nazorg verricht. Er zijn een aantal vrije rayons, nr 16, 56, 67, 70 en 71. De Vliegende brigade bemand ongeveer 750 ha (12 rayons) hier zitten weinig of geen vogels meer. Het aantal nazorgers is afgelopen jaar gedaald met 7, een zorgelijke ontwikkeling welke ik enkele jaren geleden al opmerkte. De leeftijd opbouw van de wachters is sterk doorgeslagen naar oudere wachters en bijna geen aanwas van jongeren. Het leek vorig er jaar op dat enkele jeugdleden zouden gaan doorstromen als nazorgers maar dit is toch niet gelukt.

Afgelopen seizoen

Voor onze nazorgers, die graag een eitje in de pet willen, was het afgelopen seizoen zeer teleurstellend. Het voorjaar liet erg lang op zich wachten. Tot ver in maart hadden we langdurig harde oostenwind en nachtvorst. Hierdoor kwamen de weidevogels laat op de Friese weilanden.

Er was weinig voedsel en veel vogels bleven in groepsverband wat heen en weer vliegen.

Slecht 17 Kievitseitjes werden er geraapt. Midden april kwamen veel vogels aan de leg.

Deze late leg leek voor veel

vogels gunstig. De bewerking van de landerijen was voor een groot deel al klaar en dat gaf rust in het veld.

Zoek het tweede Kievitsjong?

Bijna daglicht.

Collectief beheer ANV en VW Bolsward

Vogelwacht Bolsward heeft de laatste jaren veel energie gestoken in samenwerking met ANV's (agrarische natuurverenigingen) Met de Greidhoeke hebben we jaarlijks overleg en de contacten zijn goed. Hier hebben we rond de 300 ha in een collectief beheer. Martijn Heeg van Agro-service is voor hen de gebiedscoördinator.

Met ANV Gouzzebehear Kuststrijpe zijn we afgelopen najaar in overleg gegaan om hier ook afspraken te maken voor een collectief beheer. Dit is een goed overleg geweest en we gaan met deze ANV samenwerken onder de zelfde condities als de Greidhoeke. Ze zijn op de komende nazorgvergadering uitgenodigd om wat te vertellen over hun collectief beheer. Onze ervaringen met de ANV's zijn gunstig en waar-

schijnlijk op de langere termijn goed voor de weidevogel. Het vergt veel energie en inzet van het bestuur om deze samenwerking op poten te zetten. Belangrijk is dat de nazorgers die hun nazorgrayon in een collectief beheer hebben goed samenwerken met de veehouders.

De veehouder weet welk type beheer er op zijn percelen is. De nazorger kan afhankelijk van wel/niet vlieg vlugge kuiken of nog

broedende vogels met de veehouder onderhandelen om een landbouwslag nog even uit te stellen.

Soms kan een veehouder hiervoor nog extra euro's krijgen (uitgestelde maai-datum). Dat men de gevonden nesten en/of broedparen goed registreert in het KRS (kievitregistratie systeem) van de BFVW en aangeven op de stippenkaart in het melklokaal is hier zeker van belang.

Afwijkende kleur kievitse

Afwijkende vorm en kleur kievitse

Predatie

Predatie is nog steeds een groot probleem, roek, kraai, buizerd blauwe reiger en vos zorgen voor veel overlast. De veehouder kan een ontheffing aanvragen voor het bejagen van de roek maar deze wordt alleen afgegeven door de Provincie onder strikte voorwaarden. In de Praktijk

Foto van een Buizerd

blijkt dat het bijna onmogelijk is om die ontheffing te krijgen. Voor alle duidelijkheid, de Vogelwacht is geen partij in het aanvragen van een ontheffing. Kraai en vos mogen bejaagd worden en de veehouder of de nazorger kan in overleg met de veehouder de WBE (wildbeheer eenheid) inschakelen. Vaak heeft elke veehouder zijn eigen jager. Met de ANV's proberen we met de gebiedsplan ontwikkeling samen te werken om de biotoop voor buizerd en kraaien zo ongunstig mogelijk te maken. Open landschap met weinig struiken en bomen.

De Toekomst

De toekomst voor het instant houden onze weidevogelpopulatie lijkt steeds meer een kwestie van geld te worden. Het zij zo en we moeten hier met onze wacht in mee. De vogelvriendelijk veehouder zal steeds vaker gebruik gaan maken van allerlei subsidieregeling voor gederfde inkomstverliezen. We zien nu al duidelijk dat onze weidevogels zich groeperen bij

die veehouders die een aantrekkelijke biotoop voor hun creëren. De weidevogel laat zich sturen. Een soort weidevogelreservaten die vallen onder een collectief beheerplan naast strak en efficiënt beheerde weidegronden waar geen vogel meer aanwezig zijn.

Wat wel een grote zorg kan worden is dat er met subsidiegeld pareltjes van biotopen voor weidevogels gecreëerd kunnen worden, maar wat gebeurd er als de subsidiekraan dichtgaat?

Eierzoekpas/ nazorgpas en nazorgegevens

Op de ALV worden de passen uitgereikt. Voor wie niet aanwezig is zal er één afhaaldatum genoemd worden en op de agenda van de ALV aangegeven worden. Graag uw aandacht voor het invullen van nesten en broedparen in het KRS (kievitregistratiesysteem) en op de stippenkaarten bij de veehouder.

Laatste seizoen als nazorg coördinator Veldwerk

Als laatste rest mij te vertellen dat ik na het seizoen 2014 stop als bestuurslid en dus als Nazorg coördinator Veldwerk. Het zou mooi zijn en ook erg noodzakelijk dat een nieuw bestuurslid zich aanmeldt en goed kan worden ingewerkt. Ik blijf wel beschikbaar als redactielid voor de jaargids.

Philip de Vries nazorg coördinator Veldwerk.

Een nieuwe verrekijker aanschaffen?

Onze leden beschikken vaak over een verrekijker en het leek mij leuk en informatief hoe je tot een goede aanschaf voor een kijker komt. Je koopt een kijker vaak voor het leven. Hieronder een stuk van internet wat de nodige informatie verstrekt. Je hebt kijkers van een paar tientjes tot een paar duizend euro en bij telescopen varieert dit van een paar honderd tot duizenden euro's.

Informatie over verrekijkers. Verrekijkers zijn er in verschillende uitvoeren. Je hebt de keuze uit verrekijkers met één lens of met twee lenzen. Bij de aankoop van een verrekijker is het goed om te kijken waarvoor je deze wilt gaan gebruiken. Op de volgende pagina's vind je alle informatie die je nodig hebt bij de aankoop van een verrekijker.

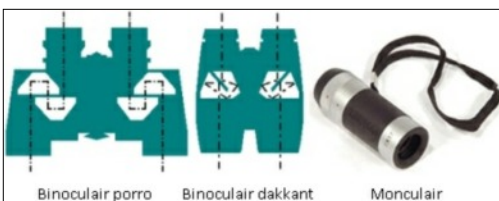

Modellen

De verrekijker is in te delen in drie categorieën:

- Binoculair (met twee lenzen) uitgevoerd als porro kijker
 - Binoculair (met twee lenzen) uitgevoerd als dakkant kijker
 - Monoculair met één lens
- Bij de porro-kijker gaat het licht via een N-vormige knik door de kijker.

De porro-kijker heeft als voordeel dat hij makkelijker, en dus goedkoper, te

maken is. Nadeel van deze vorm is, dat het minder compacte kijkers zijn.

Bij de dakkant-kijker gaat het licht recht door de kijker heen. Dit heeft als groot voordeel dat deze verrekijker veel compacter gemaakt kan worden. Omdat deze manier van fabriceren veel meer precisie vereist, is het over het algemeen een duurdere kijker.

De monoculair is een kijker waar je met 1 oog doorheen moet kijken, en is er ook in verschillende varianten.

Er is ook nog een type die we eigenlijk in een aparte categorie moeten plaatsen.

Dit is de zogenaamde spottingscope.

Hij zit eigenlijk tussen de verrekijker en de telescoop in, en wordt voor hele specifieke doeleinden gebruikt. Maar ook gewoon voor bij-

voorbeeld vogels te bekijken. De vergrotingsfactor van deze modellen is zo hoog dat deze alleen op

een statief zijn te gebruiken. De belangrijkste eigenschappen van een verrekijker vindt je altijd terug in het typenummer, en wordt uitgedrukt door twee getallen. Dit kan er bijvoorbeeld uitzien als 7x50 of 10x25. Het eerste getal staat voor de vergrotingsfactor. Het tweede getal staat voor de diameter van de objectieven.

Vergrotingsfactor

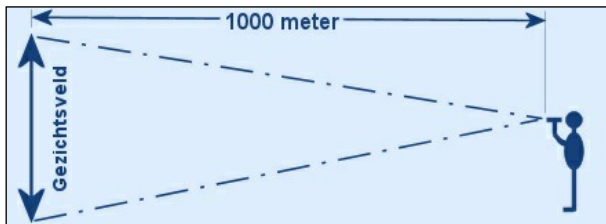
De vergrotingsfactor wil niets anders zeggen dan dat een voorwerp dichterbij lijkt dan in werkelijkheid het geval is. Staat iemand op 1000 meter afstand van jou, en je kijkt door een kijker met een vergrotingsfactor van 10x, dan zal het lijken of de persoon waar je naar kijkt op 100 meter

afstand staat. Hoe hoger de vergrotingsfactor hoe onrustiger het beeld. De hoogste factor is dan ook zeker niet voor alle toepassingen het beste.

Hieronder vind je een advies omtrent de vergrotingsfactor afhankelijk van het doel waarvoor je de kijker gaat gebruiken. Vergrotings-

factoren vanaf 10x en hoger vereisen een goed statief.

het gezichtsveld. Hiermee wordt de terreinbreedte weergegeven die je kan overzien op 1000 meter afstand.

Een groter gezichtsveld resulteert in een rustiger beeld. Tevens is het ge-

Bij gezonde jonge mensen varieert de diameter van de pupil zo tussen de 2 en 7mm. Bij veel licht zijn de pupillen klein en bij weinig licht zullen ze groter worden om meer licht door te laten. Bij oudere mensen zal de pupil zich nog tot maximaal

5mm kunnen openen. De pupiluittrede zal zelden groter zijn dan 7 á 8mm, omdat dit geen toegevoegde waarde heeft.

De uittrede pupil zegt ook iets over de lichtsterkte. Hoe hoger de waarde, hoe "lichtgevoeliger" de kijker en des te meer details je kunt zien in schemerige omstandigheden.

Zeker voor wat oudere mensen is het advies: geen kijker kopen met een kleinere uittrede pupil dan 4 á 5mm. Als je wat ouder bent zul je een minder vaste hand hebben. Een grotere uittrede pupil geeft meer "beeldrust", en zal zo een positieve bijdrage leveren aan het "kijkgenot".

Oogafstand

Dit is de afstand gemeten vanaf het oculair (de lenzen waar je de ogen tegenaan plaatst) tot de plek waar het beeld gevormd wordt. Deze waarde is vooral belangrijk voor bril dragers. Als je met een bril op door een verrekijker kijkt zijn jouw ogen namelijk verder van de oculairen verwijderd

Vergroting	Factor	Doelinden
Laag	4x to 6x	sportevenementen, concerten, theater, universeel
Medium	7x tot 10x	veldsport, jacht, universeel, vogels kijken, vliegtuigen spotten
Hoog	10x en meer	astronomie, vogels kijken, vliegtuigen spotten

Diameter objectief

De diameter van de objectieven (de grote lenzen aan de voorkant van de kijker) wordt weergegeven in millimeters. Hoe groter deze waarde hoe meer licht er door kan en hoe meer details zichtbaar worden. Na deel is wel dat de verrekijker zwaarder wordt. Het formaat van het objectief heeft ook rechtstreeks invloed op de helderheid en de schemerindex. Hoe groter het objectief hoe groter de helderheid en de schemerindex worden.

makkelijker om bewegende voorwerpen te volgen.

Uittrede pupil

Als je een verrekijker op ongeveer 25 cm van je ogen houdt, dan zie je twee lichtcirkeltjes in de oculairen (kleine lenzen, waar je jouw ogen tegenaan

houdt). Dit noemt men de uittrede pupil. De diameter van deze lichtcirkeltjes in millimeters is de maat voor de uittrede pupil.

Gezichtsveld

Een andere waarde die belangrijk is bij verrekijkers is

dan zonder bril. Voor bril-dragers is een waarde van af 15mm of meer comfortabel. Overigens kunnen brildragers zonder de bril op gewoon door een verrekijker kijken. De oog-afwijking die je hebt, wordt gecorrigeerd door het scherpstellen van de kijker. Overigens wordt de Engelse term "eye relief" ook vaak gebruikt voor deze specificatie.

Schemerindex en helderheid. De schemerindex zegt iets over hoe goed de kijker presteert in minder goede (schemerige) omstandigheden. De helderheid (lichtsterkte) zegt iets over de helderheid van het beeld en hoe goed je details kunt onderscheiden. Wat verdient nu de voorkeur? Een goede schemerindex of een hoge helderheid? Uiteraard is het mooi als van een kijker beide waardes hoog zijn. Als je echter een keuze moet maken zijn de volgende punten het overwegen waard.

Bij goede lichtomstandigheden is een goede helderheid te allen tijde te verkiezen boven een goede schemerindex. Bij minder goede lichtomstandigheden heeft een goede schemerindex de voorkeur. Wat betekent dit nu in de praktijk? Stel je gaat op vakantie naar de tropen. Daar duurt de zonsopkomst of -ondergang slechts 10 minuten. Er is daar dus nauwelijks een schemerzone. Hier zou je

dus moeten kiezen voor een kijker met een hoge helderheid. Ga je in Nederland (waar een lange schemerzone heerst) regelmatig vroeg op pad om in de natuur observaties te doen, dan heeft een hoge schemerindex de voorkeur. Bedenk dus van te voren goed hoe je de kijker gaat gebruiken.

Beeldstabilisatie

Ook bekend als IS (Image Stabilizing). Deze techniek zorgt ervoor dat trillingen, veroorzaakt door de handen, worden geneutraliseerd. Zo krijg je een veel rustiger beeld. Beeldstabilisatie is vooral een voordeel voor kijkers met een wat hogere vergrotingsfactor. Verrekijkers tot een vergrotingsfactor van 8 à 10 kun je redelijk stil houden vanuit de hand. Daarboven wordt beeldstabilisatie of een statief aangeraden. Nadeel van kijkers met IS is dat deze een heel stuk prijziger zijn. Tevens gebruiken de meeste kijkers, met beeldstabilisatie, batterijen.

Kramer
JUWELIER HORLOGER OPTICIEN

Marktstraat 11 Bolsward
Telefoon 0515 - 572553
“Waar de blauwe bril uithangt”

*Voor het mooiste geschenk
Dat U zich bedenken kunt*

Gouden Sieraden Horloges Zilveren Sieraden

Gezellig kiezen ... Voordelig kopen

Coating

De optische kwaliteit van de lenzen in een verrekijker is te verbeteren door het toepassen van een zogenaamde coating. Dit is een extra laagje op de lenzen die een aantal verbeteringen te weeg kan brengen. De (interne) reflectie kan gereduceerd worden waardoor de lichtgevoeligheid beter wordt. Ook is het mogelijk om de kleurweergave op deze manier positief te beïnvloeden. Als je een kijker bezit met zo'n coating is het raadzaam om de lenzen niet met je vingers aan te raken. Het zuur dat zich in het huidvet bevindt, kan de coating aantasten. Als je de lenzen reinigt dien je sowieso een speciale lenscleaner te gebruiken. Dit is overigens ook beter voor niet gecoate lenzen.

Spreeuwen

De spreeuw (*Sturnus vulgaris*) is een vogel uit de familie van de zangvogels. Hoewel hij het hele jaar door te zien is, is het een trekvogel. De spreeuwen die wij hier zomers zien, zitten 's winters zuidelijker en onze winterspreeuwen bevinden zich 's zomers noordelijker.

Kenmerken

Het verenkleed is glanzend zwart met, vooral in het zonnetje, een weerschijn van bronsgroen (kop en achterhoofd) en verschillende variaties purper. In de winter is het verenkleed duidelijker gespikkeld dan in de zomer. Behalve voor kenners is er eigenlijk nauwelijks onderscheid te maken tussen het mannetje en het vrouwtje. Omdat de veren van het wijfje wat groter en breder zijn, en omdat de uiteinden van de contourveren wit gekleurd zijn, zijn háár stippels van het

winterkleed groter en staan bovendien wat dichter op een. Jonge spreeuwen zijn grijsbruin met een lichte keel. . Aan het eind van de zomer ruilen ze dit verenpak om voor dat van de volwassenen, zij het dat

hun spikkels duidelijker zijn dan die van de oudere volwassenen die meer gemêleerd zijn.

Voortplanting:

Het legsel bestaat uit 2 tot 6 licht blauw groene, vaak bruinegeklepte eieren.

De lengte bedraagt ongeveer 21 cm; met een spanwijdte van 37–42 centimeter en een gewicht van 70–80 gram.

Spreeuwen kunnen lang achtereen zingen, het geluid dat ze hierbij maken klinkt vaak meer als een soort gekwetter dan een gefluit.

Zwermen

Met name spreeuwen vliegen in het najaar vaak in grote groepen (zwermen).

In het Engels noemt men dit *Black Sun*, of *murmuration* vanwege het geruis.

Ondersoorten

In Europa komen twee soorten spreeuwen voor, de 'gewone spreeuw', (*Sturnus vulgaris*) en de zwarte spreeuw (*Sturnus unicolor*). De gangbare manier om te beslissen of soorten verschillend zijn of dat het slechts variëteiten zijn van hetzelfde soort, is ernaar te

kijken of ze zich onder natuurlijke omstandigheden mengen. Maar omdat de broedgebieden van deze twee soorten/variëteiten niet overlappend zijn is het niet mogelijk hier een definitief antwoord op te geven. De zwarte spreeuw broedt in het Iberisch Schiereiland en de grootste Middellandse Zee-eilanden.

Introductie in Noord-Amerika

Net als de mens is de spreeuw een kolonist in Noord-Amerika. Zijn verspreiding aldaar is redelijk goed bekend. Zijn introductie is een gevolg van bewust menselijk ingrijpen. Eugen Schieffelin, die zich had voorgenoemd elke soort die in de werken van Shakespeare voorkwam in de Verenigde Staten te introduceren en die in de jaren zestig (van de negentiende eeuw) al met

succes de huismus geïntroduceerd had, liet in 1890 een groepje van circa 60 uit Engeland afkomstige spreeuwen los in Central Park (New York) en op dezelfde plaats een jaar later nog eens een stuk of veertig. Schieffelin informeerde regelmatig bij het centrale

punt waar alle informatie op dit gebied bij elkaar kwam (het Museum of Natural History) of er al nieuwe waarnemingen gedaan waren. Uitgerekend onder de dakpannen van dit zelfde museum werd in 1891 het eerste nest waargenomen. Meer broedgevallen

volgden. Binnen tien jaar was de spreek een reguliere bewoner in een gebied zo groot als Nederland en binnen dertig jaar kon hij als gewone bewoner van noordoost Amerika beschouwd worden tot aan ongeveer de grens met Canada (een gebied zo groot als West-Europa). De eerste waarnemingen van toen nog geïsoleerde spreeuwen aan de westkust waren in de winters van 1946-49 en de zomer van 1949. (De

spreek verspreid zich vanwege zijn trekneigingen in de winter het meest.) Tegenwoordig komt de spreek bijna over het gehele Noord-Amerikaanse continent voor, inclusief Canada en zelfs Alaska (al komt hij boven de poolcirkel natuurlijk niet meer in grote getale voor).

Terugloop

In Nederland loopt de populatie spreeuwen sinds de jaren 1990 snel terug. SOVON vogelonderzoek telde vóór 1990 nog 1,3 miljoen exemplaren. In 2008 was dat aantal gedaald tot

600.000. De terugloop wordt geweten aan het verdwijnen van weilanden en de verdroging van het grasland door het bodembeheer.

Eelco de Lange

Comfortabel Lopen

- *Schoenen
- *Podotherapie
- *Pedicure

BLEEKER schoenen

MODE IN PASVORM

Jongemastraat 7 (t/o het Stadhuis) Bolsward
Telefoon: 0515 - 572584 www.bleekerschoenen.nl

Marmer - Graniet - Leisteen

Steenhouwerij en natuursteenhandel

Vloer- en wandtegels • Aanrechtbladen
Vensterbanken • Tegellijmen
Grafmonumenten • Etc.

Bedrijvenpark de Marne 8 • BOLSWARD
www.marne-natuursteen.nl • Tel. 0515-573712

Het mooiste pak, de beste broek, een strijkvrij shirt of een goede jas... Al 115 jaar vindt u aan de Rijkstraat de beste kwaliteit in mannenmode en... met de grenzeloze service van weleer die u verdiend!

sinds 1898

met max meer man

Rijkstraat 6 | 8701 KJ Bolsward | (0515) 57 23 02 | www.max-mode.nl

Overnachten | Lunchen | Dineren | Vergaderingen | Groepsdiners | Feesten

Marktplein 5, 8701 KG Bolsward
0515-572220, info@wijnbergbolsward.nl

www.wijnbergbolsward.nl

BFWW jeugd

Kursus aaisykjen

Sa ein febrewaris prate we al wer oer de maaitiid. We tinke dan ek oan polsljeppe en aaisykjen. We soene wol graach dat earste ljipaai fine wolle. It earste ljipaai fan Fryslân, ús gemeente of fan skoalle. Spitch, dat de ljipaaien sa slim te finen binne. Do rinste wol yn it lân, mar wêr moastst no sykje?

Hiest mar in kompas, dy't mei de nудle yn de rjochting fan it aai wiisde... Of in apparaatsje, dat pipet, ast flakby in aaike bist... Dare minsken kinnen folle better aaisykje, tinkst dan. Wist ik mar wat mear fan aaisykjen ôf, dan gong it faaks wol better, dan hie ik mear kâns.

Foar dy bern binne hjir wat tips.

Tips

In ljip, dy't aaien hat, wol oare fûgels net tichtbij syn nêst ha. Komme se al te tichtbij, dan jaget hy se fuort.

Hokker fûgels binne dat?

1. **De strânljip (scholekster).** De ljip dûkt op de strânljippen, soms wol in pear kear. It nêst mei it aai of de aaien is dan flakbij it plak, dêrt de strânljippen sitte (hast 100% wisl!)
2. **De ielreager (blauwe reiger).** Dizze fûgel is folle grutter as de ljip mar de ljip is net bang foar him. Asto sjochst dat de ljip in ielreager fuort jaget, dan bisto sa goed as wis, dat dêr in broedsje leit. In broedsje is fjouwer aaien yn in nêst.
3. **De skries (grutto) of wilster (goudplevier).** De kâns op aaien is dan sa grut net. Soms moatte de aaien ek noch wol komme.
4. **De seefûgel (zilvermeeuw).** Dizze grutte seefûgels stelle in protte aaien. De ljip jaget se fuort, as se oer it nêst fleane sille. Soms fynst neat, omt de aaien krekt opfretten binne. De ljip jaget dan wol, omt er tige liik is, mar do fynst dan fansels neat mear...

Iedere keer besteden wij op de een of andere wijze aandacht in ons magazine aan de jeugd. Want de jeugd heeft de toekomst, ook wat de BFWW aangaat.

Kijk ook eens op onze website, www.bfwv.nl, voor informatie en foto's voor een spreekbeurt of werkstuk!

5. **De roek en de ekster.** Mei 'roek' bedoele we: de zwarte kraai. Ald roeken binne hast altyd tegearre. As in ljip 'roeke-jaget', wol dat lang net altyd sizze, dat der ek aaien lizze. In ljip roekejaget faak, omt er gewoan liik is op in roek. Do kinste dan wol sykje, mar fynst net altyd aaien.

Gruttere kâns

De kâns op in aai wurdt grutter, as der it folgjende bart:

- a. it mantsje en it wyfke (de âld-hy en it ljipke) jeie allebeide;
- b. de âld-hy giet nei it roeke-jeien daliks sitten (sykje dêr dan ek mar); in âld-hy, dy't nei it roeke-jeien hieltyd oer de wjuk draait (kopke-tûmelt), hat hast nea aaien. Hy hat it te drok.
- c. as de roeken op it lân sitte en de âld-hy giet der flakbij sitten, klear om no efter de roeken oan te fleane, dan sit de hy tusken de roeken en de aaien yn. Sykje dan dus efter de hy.

Ja mar, silst sizze, as der no nea jage wurdt, wat moat ik dan dwaan? Wêr moat ik dan om tinke? No, der binne noch wol in pear dingen:

1. As de âld-hy (it mantsje dus) leech oer it lân fjocht, en boppe op in wyfke stean giet, wylst er mei de wjukken klappert, en dan daliks fuort fjocht, sykje dan mar op it plak dêrt it ljipke bleaun is. De hy en it wyfke ha peare en it wyfke sit net fier fan it nêst ôf. Mar giet de âld-hy nei it pearjen (trêdzjen) sitten te klauwen yn'e grûn (nêst meitsjen), dan binne der noch gjin aaien.
2. In ljipke, dat hiel stil fuort fjocht (sûnder 'kiewiet' te roppen), komt soms by de aaien wei. In ljipke, dat 'kiewiet' ropt hat gjin aaien.

In nêst ljipaaien mei grutte flekken kom je net vaak tsjin.

In ljip, dy't aaien hat, jaget oare fûgels die te ticht bij syn nêst komme fuort.

Noch in pear dingen

Dan it slot binne hjir noch in pear dingen derst om tinke moatst:

- Sjoch goed om dy hinne oer it lân en folgje mei dyn eagen de roeken en de seefûgels. Gean ris efkes by in hikke stean en eegje oer it fjild. Ast sikest, moatst fansels earst kâns ha, dat der ek wat leit.
- Ast in kâns hast en sykje wolst, sykje dan earst op it plak, dêrsto tinkst dat it aai leit.
- Sjoch net flak foar dyn fuotten, mar lit dyn eagen wat fierder oer it lân gean.
- Bliuw sa no en dan efkes stean en sjoch om dy hinne; faaks sjochst in nije kâns.
- Meastal leit it nêst op in greppelkant. Mar ferjit it midden fan de eker net.
- Ast neat fynst, sykje dan ek net te lang, mar sjoch út nei in nije kâns.
- Genietsje ek fan it fjild, de blommen, de fûgels en it waar.

Hoe kin men no op aaien passe, as men se net fine kin

Miskien kinst no wol better aaisykje en krijst mear nocht oan alles wat der yn de greiden te belibjen is. Dochs hoopje ik datsto - nei it aaisykjen - yn de ferbearne tiid dyn bêst ek dwaan silst om de ljippen en de oare greidefûgels te helpen.

Slút dy oan by in fûgelwacht en help mei by de neisoarch. By de fûgelwacht, ha se nei 1 april ferlet fan goede aaisikers.

Want hoe kin men no op aaien passe, as men se net fine kin?

Boppeneamd stik komt út de earste BFVW Ieskist greidefûgels.

Foto's: Janny Kamstra-Werkhoven

UW ALLROUND DIERENZAAK

voor al uw
dierenbenodigdheden
en hengelsport

DIERENSPECIAALZAAK A.P. VAN DER FEER

Dijkstraat 13-15 8701 KB Bolsward Tel: 0515 - 58 12 52
E-mail: dierenwinkel@apvdfeer.nl Website: www.apvdfeer.nl

Jeugdvogelwacht 2013

Als eerste komt in mij op dat het een wisselvallig jaar is geweest.

2 activiteiten zijn goed bezocht, maar andere activiteiten zijn niet doorgegaan ivm te weinig belangstelling. Voor de jeugd tussen de 12 en 16 jaar was het de bedoeling een andere weg in te slaan nl. deze categorie jongeren meer betrekken bij de verschillende werkgroepen zoals uilen, nestkast en nazorg werkgroep, helaas heeft hier maar 1 jeugd lid op gereageerd.

De eerste activiteit voor de jongste categorie was het bezoek aan het Natuurhistorisch museum. Van de Provincie Friesland hebben we vrijkaarten ontvangen ivm het 10 jarig jubileum van de Jeugddag van de Vogelwachten uit Friesland. Er zijn 12 leden naar toe geweest er was een tentoonstelling over lokvogels, er werden vogels geprepareerd en op de binnenplaats kon men een stukje wadlopen en werd er een toelichting gegeven wat er zoal op het wad leeft. Daarna een puzzeltocht door het museum gedaan. Hetgeen wat altijd weer een succes is in dit museum is de onderwaterwereld, je ziet vanaf de bo-

dem van een kanaal alles wat er boven je gebeurt, en dit levert soms hilarische beelden op. Al met al was dit een zeer geslaagde middag. De andere activiteit was een knutselmiddag in Bloemkamp op goede vrijdag. Een groep van 15 kinderen zijn gezamenlijk gaan knutselen met de bewoners er is een vogeltje geknutseld en een quiz gespeeld. De bewoners waar-

deren deze activiteit zeer, ook de jeugd geeft dit steeds weer een goed gevoel om samen zo bezig te zijn. Helaas zijn we niet naar de Nationale Jeugddag geweest (hier komen alle jeugdvogelwachten samen met zo'n 300 kinderen voor diverse activiteiten).

Er waren slechts 3 aanmeldingen, dit vonden we erg jammer omdat het eigenlijk het hoogtepunt van de activiteiten is. Voor de naschoolse kinderopvang zijn er 3 korte activiteiten georganiseerd:

- 1x inventariseren van inhoud vogelhokjes in de tuin van Bloemkamp;
- 1x naar het Julianapark met verrekijkers vogels spotten;
- 1x knutselen en een quiz, hierbij wil ik Gosse Hofstra en Jeannette Kuperus bedanken voor hun inzet.

In de zomer en herfst zijn verder geen activiteiten geweest, wel wordt er in de kerstvakantie (inmiddels traditie) een middag georganiseerd. Als bestuur zullen we om tafel gaan om te kijken hoe we de jeugd toch vaker mee kunnen krijgen naar activiteiten, hierbij zullen we de hulp inroepen van de jeugdleden en de ouders.

Dirk Kuperus

Verbouwen of nieuw?

Bel ons voor bouwtechnisch advies en een vrijblijvende offerte. Al meer dan 90 jaar zijn wij het adres voor verbouw of nieuwbouw van woningen, boerderijen, bedrijfsgebouwen en diverse restauratiewerkzaamheden.

HUITEMA VALLINGA BV

Bel voor een afspraak!

Hichtumerweg 2 8701 PG Bolsward t.0515-572516 f.0515-573533 E-mail info@huitemabv.nl

Werkgroep Kerkuilen

Hierbij weer een verslag van de werkgroep Kerkuilen.

Durk was dit jaar weer van de partij (vorig jaar afwezig wegens een knieoperatie). We gingen bijna 2 weken later op pad dit seizoen, dus eind juni bij de kasten langs. We hadden reeds doorgekregen dat de muizenstand belabberd laag was en er daarom waarschijnlijk ook minder uilen, wat helaas ook uit kwam. Van de getelde 20 broedsels vorig jaar zijn er maar 9 over gebleven en 2 mislukt. In 2013 maar 7 broedsels met goede afloop, wel met bijna 3 jongen per nest. In Burgwerd hadden we ook een nest, mooi in ons wachtgebied. En nu maar hopen dat er volgend jaar weer heel veel muizen zijn en dan dus ook meer Kerkuilen.

Jappie, Durk en Ewout.

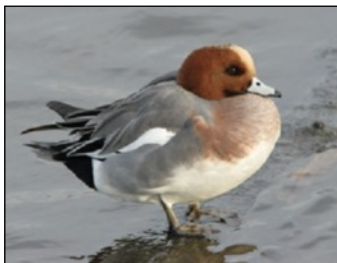

GRUNSTRA
ARCHITECTEN
GROEP BNA

heldere ideeën, heldere architectuur

Postbus 128 8700 AC Bolsward tel. 0515 573646 grunstra@grunstra.nl

Natuurverhaal: Waarom de SMIENT zo liefdevol fluit.

Heeft u zich in de wintermaanden wel eens afgevraagd wie er in de duisternis steeds fluit? Dat is de smient die zijn vrouwtje eeuwige liefde betuigt. En kent u de oorsprong van zijn gele voorhoofd? Luister naar dit romantische sprookje:

Iedere avond vleit prinses Smia zich aan de oever van het grote meer om te luisteren naar de ijle klanken die haar geliefde, die op het grote eiland woont uit zijn fluit tovert. Iedere melodie is een liefdesbetuiging. "Geef de moed niet op, wij

zijn voor elkaar geschapen," lijken de fluittonen haar toe te fluisteren. Deze avond stromen tranen over de wangen van de prinses. Haar vader, de koning, dreigt haar geliefde te vermoorden als hij één voet zet op zijn grondgebied. Hij heeft een betere huwelijkspartner voor ogen, dan de zoon van de hoofdman van een primitieve stam. Alle kano's langs het meer worden op zijn bevel 's avonds binnengehaald en overdag letten bewakers extra op. Hoe kan Smia haar geliefde ontmoeten? Het lijkt uitzichtloos. Maar onder de betovering van de muzikale klanken van haar droomprins bedenkt ze een plan. Tijdens een maanloze nacht bindt ze kalebassen met rietstengels aan elkaar en knoopt ze om haar middel. Dan zwemt ze de lange, lange tocht naar het eiland van de man van haar dromen. De nacht is donker en ze laat zich leiden door de klanken van zijn fluit. Het

water is koud, de afstand lang, het lijkt een onmogelijke opgave. Hoewel de muziekklinken steeds dichterbij komen raakt ze onderkoeld en het zwemmen gaat steeds moeizamer. Haar droomprins voelt dat zijn lief in nood verkeert en roept de sjamaan om hulp. Zij vertelt hem dat ze Smia alleen kan redden door haar in een eend te veranderen, maar dat betekent dat ze nooit meer kan terugkeren in haar menselijke gedaante. Hij stemt toe en niet lang daarna ziet hij dat Smia als eend moeiteloos naar de oever van het eiland zwemt. De prins is verheugd over haar redding van een wisse dood, maar ontroostbaar bij de gedachte dat zij altijd een eend zal blijven. Hij wil altijd bij haar zijn en daarom willigt de sjamaan zijn wens in en verandert ook hem in een eend.

(Lees verder op de volgende pagina)

RENTALSHOP BOLSWARD

Dijkstraat 23 8701KC

VOOR AL UW SPEELGOEDKADO'S -
GROTE MATEN KLEDING - GEREEDSCHAP-
PEN - FIETSBENODIGDHEDEN ENZ. ENZ.

ALTIJD SCHERP GEPRIJSD!!

Tot op de dag van vandaag zwemmen zij samen door het water en hij betovert zijn vrouwtje nog steeds met zijn liefdevolle gefluit. Deze eenden heten sindsdien smienten. De grote groepen smienten die u in de winter ziet zwemmen zijn afstammelingen van Smia, die door zich te verzetten tegen de huwelijkskeuze van haar vader, haar leven op het spel zette voor de man van haar dromen. De gele hoofdtooi van de zoon van de hoofdman is

behouden, de mannetjes hebben nog steeds een geel voorhoofd.

Vanwege het gefluit worden smienten ook wel 'fluiteenden' genoemd. Smienten broeden in de zomer in de Scandinavische landen en IJsland. Sinds de zeventiger jaren komen van september tot april enkele honderdduizenden smienten in ons land overwinteren. Vooral in het waterrijke noorden en westen, de Wadden en in het

deltagebied van de Schelde zijn ze vaak in grote groepen te zien. Op het menu staan vooral planten en de vrouwtjes eten ook veel muggen om de noodzakelijke eiwitten binnen te krijgen om eieren te leggen. Het vrouwtje is onopvallend, het mannetje heeft een kenmerkend geel voorhoofd. Alleen het mannetje fluit.

Elco de Lange

N°5
STUDIO
CHANTAL

t. (0515) 58 03 03

e. haarstudioypmabolsward@home.nl

Huiszwaluweninventarisaties in het wachtgebied van de Vogelwacht Bolsward e.o.

De resultaten in het wachtgebied Bolsward e.o. laten jammer genoeg weer een daling, nu dus ten opzichte van 2012 zien:

Ik kwam op 153 bewoonde nesten uit (was 164) een verlies van 6,7%, in totaal heb ik in de regio *slechts 391* bewoonde nesten geteld, maar liefst 54 nesten minder dan in 2012, dit betekent een achteruitgang van 12,1%!

Dus het tweede rampjaar op rij want in 2012 immers **honderd** nesten minder dan in 2011, verlies was toen 17,7%.

Oorzaken: o.a. het feit dat we dit jaar eigenlijk geen lente hebben gehad, het bleef maanden lang koud met als gevolg het vrijwel ontbreken van insecten. Intolerantie (dus het afsteken van nesten) is zeker ook een reden.

Bijna alle plaatsen weer per **fiets** gedaan!

Bolsward daalde van 60 naar 54, ook weer enige digitale nestkaarten voor Sovon ingevuld.

Tjerkwerd van 49 naar 47; Wolsum van 21 naar 20; Exmorra ging van 27 naar 25, Schettens bleef op 7 staan.

Ik inventariseerde de Huiszwaluw dit jaar voor de 25e keer! en hoopte - tegen beter weten in - op wat hogere aantallen om het jubileum luister bij te zetten.

Als pleister op de wonde telde ik tijdens mijn vakantie in Mecklenburg (voormalig Oost-Duitsland) in nog geen 2 uur! maar liefst 410 broedgevallen. Men is daar veel toleranter, onder een benzinstation! b.v. 70 nesten; verder laten ze daar veel oude panden b.v. een onbewoond slot met bijgebouwen (al of niet voor opslag) die 175! bewoonde nesten herbergden staan i.p.v. deze af te breken.

Interessante wetenswaardigheden over de **Huiszwaluw** :

Eind april maar vooral in de eerste week van mei worden de eerste broedactiviteiten gedaan en dit geschiedt in de gave- maar

ook in beschadigde let wel **oude** nesten. Materiaal zoals klei, leem wordt tussen de 200 en hooguit 500 meter van het nest verzameld. Door erfverharding, beschoeiing, diepontwatering e.d. is het voor deze soort veel moeilijker geworden om hieraan te komen.

Vroeg in het seizoen kan de beschikbaarheid van vliegende insecten een remmende factor op het leggen van de eieren zijn.

In oude nesten is ook vaker een 2e legsel dan in nieuwe, van deze vervollegsels slaagt slechts een derde deel. De reproductie ligt bij de 1e legsel wat hoger. Bij twee legsels beginnen de vogels ook vroeger dan hun soortgenoten die eenmaal een broedsel verzorgen. Oudere ervaren vogels zijn aanmerkelijk succesvoller, ze arriveren hier ook eerder.

(lees verder op pagina 30)

Het kan weer!

Zilvervloot Sparen

**2,4%*
variabele
rente**

**10%
premie
voor 10 jaar
sparen**

* Variabele rente per 17 september 2012. Rentewijzigingen voorbehouden.

Wij zijn uw bank. **RegioBank**

Zelfstandig Adviseur

att**entiv**

Attentiv A Boskma B.V.

Kleine Dijk 45

8701 HX Bolsward

T 0515-580402

E boskma.bv@attentiv.nl

I www.solideverzekerd.nl

Wij zijn de bank bij u in de buurt. Met persoonlijk advies en producten zonder poespas.

VAN DER
W erf

mit liefde voor het vak

Dwarsnoard 21 - Tel: 0515-541517 - Workum

't Sud 128 - Tel: 0515-542507 - Workum

Marktstraat 4 - Tel: 0515-572698 - Bolsward

www.bakkerijvanderwerf.nl

Vacature bestuursfunctie:

Nazorg coördinator veldwerk.

Deze bestuursfunctie omvat de volgende taken:

- contactpersoon tussen nazorgers en veehouders;
- deelname aan bestuursvergaderingen;
- voorbereidingen nazorgseizoen;

Inlichtingen kunt u krijgen bij Philip de Vries

De Ljip 12, Bolsward

Tel: 0515-576129

YKEMA OPTIEK

OPTICIEN CONTACTLENSPECIALIST

Marktplein 4
8701 KG Bolsward
T (0515) 57 76 01

E info@ykema-optiek.nl
I www.ykema-optiek.nl

Ruim 80% van de jongen bouwt een nieuw nest. De mannetjes keren vaak terug naar dezelfde broedkolonie en moeten meestal een nieuwe partner zoeken daar de plaatstrouw van de wijfjes niet zo groot is. Trouwens circa 15% van de jongen is buitenechtelijk.

De meeste Huiszwaluwen worden niet ouder dan een jaar of 5, één paartje met 4 jongen eet ongeveer 5 miljoen insecten gedurende de tijd dat ze bij ons verblijven, vooropgesteld natuurlijk dat het weer hun goed gezind is!

Veertig procent van de volwassen Huiszwaluwen heeft malaria maar ze schijnen er geen hinder van te hebben, dit percentage stijgt bij het ouder worden. In Spanje vond men wel schadelijke effecten op de verengroei en op de broedresultaten. Deze malaria-achtige parasieten kunnen ons mensen niet besmetten. Maar bloedzuigende ectoparasieten zoals mijten en vlooien, luisvlie-

gen, zwaluwwantsen kunnen de vogels danig verzwakken, zie verderop. Daarom is het verstandig kunstnesten schoon te maken of het nest een jaar leeg te laten staan, of de natuurlijke nesten voor de aankomst van de zwaluwen te bespuiten met b.v. Ectospray.

(zwaluw met luisvlieg)

In de winter ruien ze nota bene in bossen / regenwouden van Kameroen, het Congobekken, misschien Zambia i.p.v. op de savannen van Noord-Afrika!

Uit het type koolzuur-stikstof- en waterstofmoleculen in de veren is namelijk op te maken waar dit op aarde gebeurde. Ze komen in deze gebieden niet of nauwelijks aan de grond en vliegen doorgaans op grote hoogte. Regelmatig en kort

regenen is belangrijk voor de vegetatieontwikkeling (insectenaanbod), stortregens en langdurige regenval daarentegen uiteraard helemaal niet.

Verder hebben (professor) Theunis Piersma, J. van Dijk (uit Texel) en mijn persoon eind juli in Gaast een aantal Huiszwaluwen gevangen en geringd, daarbij zijn ook diverse metingen gedaan. We vingden hierbij ook een mannetje dat vier jaar ervoor als > (na) het 1e kalenderjaar ook in dit dorp werd geringd, zie mijn bijvoegde foto. In één Huiszwaluw troffen wij maar liefst 5 luisvliegen aan, ze uiteraard verwijderd : deze zuigen nl. het bloed van de zwaluwen op én indien er veel van deze vliegen zijn, kan het met name voor de jonge dieren fataal uitpakken.

(zwaluwwants)

(lees verder op de volgende pagina)

Oeverzwaluwen Nijland
Ook hier een achteruitgang: 18 nestelende paren, in 2012 waren er nog 25, in 2011 zelfs 33.

Wat betreft de **Boerenzwaluw**:

Op de 3 locaties aan de rand van Bolsward in 2013: 39 broedparen, was 33. Ook 15 digitale nestkaarten voor Sovon gemaakt, teneinde het broedsucces

of het ontbreken daarvan te meten.

Het buitenlandse woord "Swalwo" betekent: zwenkend, zwalkend maar ook gespleten stok (zie de gekerfde staart van de Boerenzwaluw) derhalve zeer goed gekozen. De Huiszwaluw vliegt wat hoger en meer zwevend en fladderend dan de Boerenzwaluw, de laatste is 18 cm, dus zo'n 5 cm groter.

Zwarte Roodstaart

Vier territoria, was 3.

(lees verder op de volgende pagina)

eleven
FASHION & LIFESTYLE

Appelmarkt 11 8701 KG Bolsward
tel: 0515-767288

Grote Gele Kwikstaart

In de wintermaanden was deze soort weer met 1 ex. (soms 2) aanwezig bij de waterzuivering. Er is een tendens dat onze eigen broedvogels (uit Twente, Achterhoek, Zuid-Limburg) van zuid naar noord trekken, o.a. in verband met de constante temperatuur in de bassins van deze installaties, ze vriezen niet dicht, er is daarom voldoende voedsel enz...

Ross' Gans

Deze vogel die ca. 40% kleiner is dan de Sneeuw-gans, ook de snavel is iets korter, was wederom aanwezig tussen de Kleine Rietganzen bij Bolsward.

Slechtvalk

Deze verliet onze stad rond 15 april en was 6 september weer present.

Tenslotte voor de aardigheid enkele ringmeldingen:

Begin oktober zaten er bij Laard en Zaard weer vele **Kleine Rietganzen** waaronder 2 ex. die in augustus 2012 op Spitsbergen (Svalbard) in de Noordelijke Ijszee, zo'n 800 km boven Noorwegen, werden

geringd. Daarnaast zag ik 5 dieren die in resp. augustus 2007 en in dezelfde maand van 2008 ook in die contreien van een ring zijn voorzien. Verder b.v. twee vogels die in Denemarken: Vest Stadil Fjord op 29-3-2011 en 27-3-2007 werden geringd, deze zijn nu 4 en minimaal 6 jaar oud.

Op Spitsbergen leven deze vogels tussen de bergen, variërend van 800 tot 1300 meter hoog, en de gletsjers in. Daarentegen is het contrast met hun leefgebieden hier wel erg groot! De afstand tot Bolsward bedraagt liefst 2745 km!

Op 18 maart bij Ferwoude een **Brandgans**, die op 6-8-2003 werd geringd bij de Kolokolkova Bay, Nenets, Siberië Rusland, afstand 3000 km! Ik zag deze vogel ook op 6-1-2013 én op 12-3-2011 in dezelfde omgeving.

Op 12 januari (2013) eveneens bij Ferwoude een **soortgenoot** die op 10 juli 1997 op Gotland, Zweden van een ring werd voorzien. Dit dier heb ik sinds 2003 nu voor de 10e! maal gezien, meestal tussen Workum en Ferwoude b.v. bij Scharneburen of Doniabuuren. Afstand 1270 km.

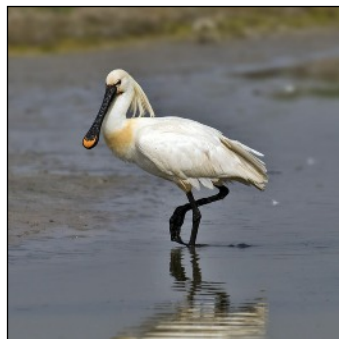
Op 19 maart was er een Zweedse **Kokmeeuw** bij de tennisbaan te Bolsward: op 2 mei 2006 van een ring voorzien bij Malmö, afstand 560 km, verstreken tijd: 6 jaar, 10 maanden en 17

dagen, de leef-tijd toen was na het 2e kalenderjaar.

Op dezelfde dag zag ik bij de Blauwpoortsbrug een Kokmeeuw die op 28-11-2010 in het stadspark van Maastricht werd geringd als mannetje 1e kalenderjaar. Afstand 322 km.

Kort daarvoor, op 12-1-2013, was hij bij Hildorf in de omgeving van Leverkusen, Duitsland, afstand 290 km.

Tot slot een **Lepelaar**: deze werd in juli 2002 als nestjong geringd op de Middelplaten bij Colijnsplaat, Zeeland. In april, mei van 2007, 2008 én 2009 op Schiermonnikoog.

Ik zag de vogel in augustus 2008 bij Piaam en afgelopen augustus (2013) wederom bij Piaam. In april 2012 was hij in Spanje: Bizkaia, afstand 1025 km, maart 2013 in Frankrijk: Charente Maritieme, 660 km.

Ik hoop de wacht wederom van dienst te zijn geweest.

Eelco Brandenburg

Winter voeding 2013

Dhr. Stoelinga heeft deze afgelopen winter weer op verschillende plaatsen in Bolsward bij gevoerd, vooral de watervogels. In het Park waren de watervogels zo mak dat ze het voer uit zijn handen pikten. Op een gegeven moment waren de ganzen zo hongerig dat ze bijna tegen het hoofd van Stoelinga aanvlogen, duiken was dan de enige remedie om een botsing te voorkomen. Totaal werd er voor 143 euro aan voer ingekocht bij de Welkoop. Ook bij de watertoren, Huyckenstein en Ruurderpiepeke (Hartwerd) werd door hem bijgevoerd. Verder kreeg Stoelinga hulp van S. Witteveen die bij de Blauwpoortsbrug heeft gevoerd en R. Meinen in Nijland.

Namens het bestuur hartelijk dank voor jullie inzet.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

Zij hebben mede mogelijk gemaakt dat wij dit jaarverslag uit konden geven.

Hotel
"De Groene weide"

Ger & Hilly van Dillen

snekerstraat 2
8701 XD Bolsward

tel. 0515-572284
fax 0515-577073

e-mail info@hoteldegroeneweide.nl
website www.hoteldegroeneweide.nl

Nazorgcijfers per rayon (hoofdsoorten)

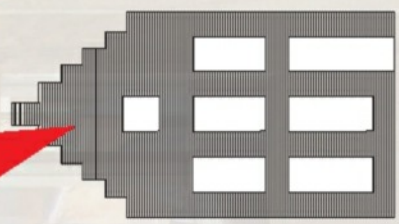
RAYON	VOGELWACHTERS	OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.	
				pa	ne	pa	ne	pa	ne	pa	ne
1	Vliegende brigade 0629230697	98									
2	R. Postma 06-25110907 J.W. Postma	64	2011	14		1		1			1
			2012	9		4		6			4
			2013	1	1	5	5	3	3		
3	R.O. Stoelinga 0515-573822 F.R. Kroontje	50	2011	9		3		11			4
			2012	9		3		11			4
			2013	10	9	4	4	10	7	6	4
4	A. Nagel 0515-572135	46	2011	9		7		2			2
			2012	7		9					
			2013	3	3	5	5				
5	S. de Boer 0515-569672	67	2011	5		1		1			1
			2012	6		3		4			1
			2013	14	14	4	4	1	1	1	1
6	A. Nagel 0515-572135	36	2011	3				1			
			2012	1				5			
			2013	1	1			4			
7	E. Rosenau 06-13464297 A. Knol C. Knol	114	2011	4		2		2			
			2012	8		5		5			1
			2013	3		6		5			2
8	S. Witteveen 0515-574908 A. de Vries R. Witteveen	62	2011	5		7		20			8
			2012	1		6		19			5
			2013	5		5		21			6
9	Vliegende brigade 0629230697	64									
10	Bij rayon 25	40									
11	Vliegende brigade 0629230697	66									
12	W. Terra 06-29230697	116	2011	13		3		2			3
			2012	3				3			1
			2013	5	5	1	1	2	2	1	1
13	B. Scheffers 0515-575220 A. Velting	53	2011	5		3		33			5
			2012	5		4		29			3
			2013	4	4	4	4	34	33	3	3
14	J. de Boer 06-11095532	88	2011								
			2012								
			2013								
15	A. van der Wagen 0515-573717	53	2011	15		11		2			2
			2012	17		13		1			2
			2013	13	13	8	8			2	1
16	Vrij rayon	32	2011								
			2012								
			2013								
17	C. Noordhuis 0515-577866 W. Palstra M. Scheltinga	51	2011	13		0		5			0
			2012	5		2		5			2
			2013	1	1	3	2	6	5	2	1
18	J. Hibma 0517-531230 R. Hibma S. Hibma	55	2011								
			2012								
			2013								
19	A. Harstra 0517-521106 Sj. Harstra J. Reitsma R. Keur	75	2011	15		6		5			0
			2012	5		3		2			2
			2013	12	4	7	2	6	1	3	
20	J. Douna 0517-531532 G. Douna	199	2011	23		5		4			3
			2012	13		3		5			1
			2013	10	10	4	4	4	2	3	3
21	J. Douna 0517-531532 G. Douna	38	2011								
			2012			1					
			2013								

**UW
HOUTEN
VLOER WEER
ALS
NIEUW**

SPECIALIST IN VLOERRENOVIATIE

www.thoutenvloertje.nl
 Jongemastraat 51 8701 JC Bolsward Tel. 0515 58 04 82 info@thoutenvloertje.nl

RAYON	VOGELWACHERS		OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.	
					pa	ne	pa	ne	pa	ne	pa	ne
22	<i>Vliegende brigade 0629230697</i>		100									
23	J. H. Kroese	0515-576827	93	2011	9		10		27		7	
	R. Kroese			2012	10		6		12		1	
				2013	14	7	11	10	34	21	12	2
24	C. Knol	0515-575503	27	2011								
				2012					1			
				2013								
25+10	R. Reinsma	0517-531203	36	2011	25				10		3	
	A. Reinsma - Douna			2012	15		6		9		2	
				2013	18	18	8	8	7	6	4	2
26	C. Knol	0515-575503	34	2011			3		2			
				2012			2		2			
				2013								
27	E. de Lange	0515-576188	60	2011	19		11		5		2	
	Ph de Vries			2012	15		11		5		5	
	R. de Lange			2013	16	4	6	3	9	2	3	1
28	G. Eijer	0517-532316	101	2011	11		6		16		5	
	D. Eijer			2012	5		3		12		2	
				2013	8	8	6	6	10	10	3	3
29	A. Groeneveld	0515-852332	206	2011	6		2		2			
	S. Vellinga			2012	8		5		3		1	
	B. Veenstra			2013	15	11	7	6	3	3	1	1
30	<i>Vliegende brigade 0629230697</i>		117									
31	U. vd Zee	0515-574989	70	2011	14		6		8		2	
	A. Niemarkt			2012	9		2		13		5	
	M. Niemarkt			2013	13	7	4		14	2	9	
33	P. vd Meer	0515-569518	60	2011	3				2		1	
	H.W. vd Meer			2012	7				1			
				2013								
34	J. Adema	0515-569734	133	2011	1		1		1		1	
	A.L. Adema			2012	18				9		6	
				2013	15	15	7	7	11	11	3	3
35	T. R. Bijlsma	0515-576108	35	2011	4		2		3		2	
				2012			1					
				2013								
36	J. Ykema	0515-575951	68	2011								
	L. Okkema			2012	2		1		15		4	
				2013	6	6	2	2	13	9	2	2
37	M. Lemstra	0515-576350	42	2011	1		7		1			
				2012	1		6		2			
				2013								
38	K. Ypma- Hylkema	0515-574040	65	2011	6		3					
				2012								
				2013	12	12	3	3				
39	<i>Vliegende brigade 0629230697</i>		33									
40	S. Reijenga	0515-569314	44	2011	5		2		2		1	
	J. Reijenga			2012	1		3		1		2	
				2013	1	1	2	2	1	1	1	1
41	Vrij rayon		57									
42	K. Ypma- Hylkema	0515-574040	26	2011	4		2		3		2	
	K. Ypma	M. Ypma		2012								
				2013	2	2			3	3	2	2
43	A. Nagel	0515-572135	46	2011	1							
				2012								
				2013	1	1			3		1	1

HANZE ZONWERING BV

Specialisten in:

- Buitenzonwering • raamdecoratie
- rolluiken • garagedeuren
- veranda • overkapping
- shutters • reparatie/onderhoud

Raam decoratie
20% korting
op maatwerk

Vraag naar de voorwaarden

Zaterdags geopend vanaf 1 febr. tot 1 sept. van 13.30-16.30 uur
Sint Jansstraat 10, 8701 KZ Bolsward, Tel. 0515-575122

Kijk op de site voor actieprijsen:

www.hanzezonwering.nl

RAYON	VOGELWACHTERS		OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.	
					pa	ne	pa	ne	pa	ne	pa	ne
44	J. van Lingen A. van Lingen	0515-579097	59	2011	3		2		1			
				2012	1				1			
				2013	1	1	3	2	8	1	1	
45	R. Bakker J. van Lingen M. Bakker	0515-579508	61	2011	16		5		7			4
				2012	7		3		6			4
				2013	13	7	2	1	7	2	2	1
47	J. Ykema	0515-575951	30	2011								
				2012								
				2013	1		1	1	1		1	1
48	J. de Vries	0515-572401	72	2011								
				2012								
				2013								
49	J. Steringa	0515-573747	25	2011			2					
				2012			1		1			
				2013								
50	J. van Abbema R. van Abbema Joh. van Abbema	0517-531868	48	2011	20		5		2			2
				2012	17		4		1			1
				2013								
51	J. Blanksma A. Eisma	0515-579487	27	2011	5		3		4			1
				2012	3		4		3			
				2013	4	1	2		3			2
52	<i>Vliegende brigade 0629230697</i>		82									
53	<i>Vliegende brigade 0629230697</i>		27									
54	G. Speerstra A. Speerstra	0515-569973	27	2011								
				2012								
				2013								
55	G. Hofstra J. Ykema	0515-579471	101	2011	1		1		2			
				2012	3				5			2
				2013	5		2		7			2
56	Vrij rayon		50									
57	Y. de Boer K. de Boer	0515-580260	59	2011								
				2012	10		5		11			2
				2013								
58	K. Ypma K. Ypma- Hylkema M. Ypma	0515-575599	42	2011								
				2012								
				2013								
59	L. Okkema	0515-577228	40	2011			1		1			
				2012	3		1		2			
				2013	14	14	2	2	1			
60	<i>Vliegende brigade 0629230697</i>		36									
61	J. vd Wal L. de Boer	0515-574219	61	2011	3				1			1
				2012	2				3			2
				2013	10	8	3	1	8	1	2	
62	J. de Vries	0515-572401	48	2011	1		1					
				2012	1		1		2			
				2013	6	5	3	3				
64	E. Kramer	06-41384415	64	2011	5		1					1
				2012	3		1		4			
				2013								
65	R. Keur	0515-573257	47	2011	1		5		1			
				2012								
				2013			4					
66	M. Ypma	0515-574040	18	2011	5		2		10			3
				2012								
				2013	18	18	9	9	26	19	6	3

* Off. Gazelle-dealer
(o.a. sport-racefietsen)

* TOERFIETSEN
* SPORT-RACEFIETSEN
ALLEEN DE BESTE MERKEN

 EIZE WIERSMA

V A K F O T O G R A F I E

Die andere fotograaf

Bolsward 0515 574013
www.eizewiersma.nl

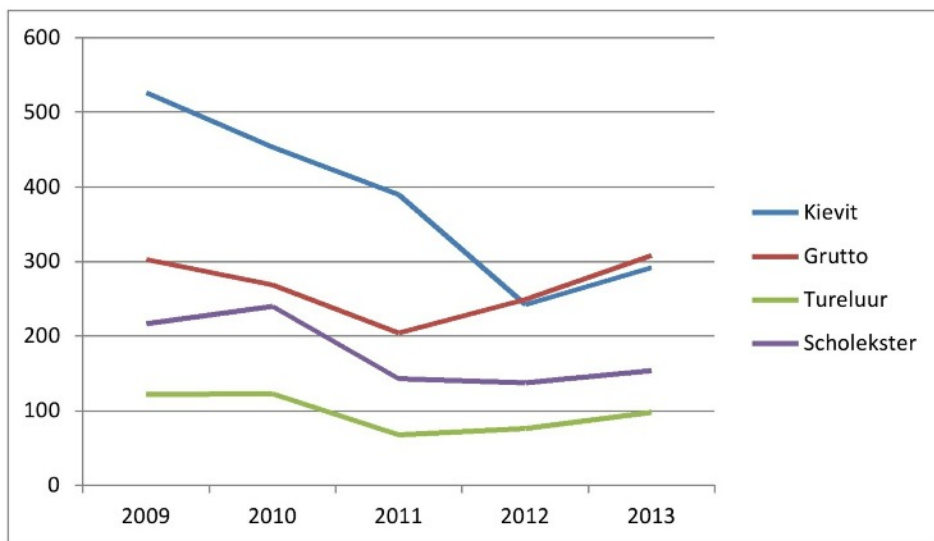

HET BOEKHUIS
boek en kantoorboekhandel

Appelmarkt 6 Noard 17
8701 KH Bolsward 8711 AA Workum
Tel. (0515) 57 77 17 Tel. (0515) 54 13 14
www.hetboekhuis.nl

RAYON	VOGELWACHTERS	OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.		
				pa	ne	pa	ne	pa	ne	pa	ne	
67	Vrij rayon											
68	B. Bakker 06-52723736 W.J. Bakker	36	59	2011								
				2012								
				2013								
69	R. Postma 06-25110907 W. Postma	47	47	2011								
				2012								
				2013								
70	Vliegende brigade 0629230697	75										
71	Vliegende brigade 0629230697	25										
72	G. Hofstra 0515-579471	38	38	2011	2		1					
				2012	4		1					
				2013	2							
73	M. van Spanning 06-42753632	21	21	2011								
				2012	2		8		16		1	
				2013	10	10	6	6	29	29	3	3
17A	J. de Vries 0515-572401	51	51	2011								
				2012	3		2		5		4	
				2013	2	2	3	3	1		1	1
60A	E. Rosenau 06-13464297	6	6	2011								
				2012								
				2013	3	2	2	1	7		4	

aantal broedparen 2009 -2013 vogelwacht Bolsward

In dit overzicht de aantallen broedparen van de vogelwacht Bolsward. Wat opvalt is dat er een toename is van alle broedparen t.o.v. vorig jaar. In onze wacht is de grutto het meest vertegenwoordigd.

N.J. DE BOER
M 06 53932040

SNEKERPOORT 13-15
8701 HK BOLSWARD
T 0515-573200

INFO@DEBOERWONINGINRICHTING.NL
WWW.DEBOERWONINGINRICHTING.NL

de
Friesche
ambachtelijke

SLAGER

*Hét adres voor echte
FRIESE DROGE WORST*

Slagerij
DE BOER

Jongemastraat 35 - 8701 JB Bolsward
Tel. 0515 573795

K A P S A L O N
B L E E K E R
B O L S W A R D

Tot ziens
bij
Kapsalon Bleeker

Jongemastraat 39
8701 JB Bolsward

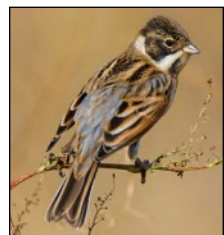
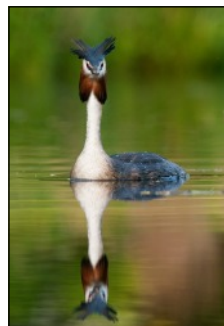
Tel.: 0515 - 57 25 57
b.g.g. 0515 - 57 59 39
www.kapsalonbleeker.nl

Overige soorten in ons wachtgebied

Overzicht overige soorten in ons wachtgebied.

Soort	Aantal	Opmerking
Meerkoet	79	
Wilde eend	59	
Fuut	19	
Watehoen	16	
Bergeend	8	
Knobbelzwaan	6	
Ekster	6	
Veldleeuwerik	6	
Buizerd	5	
Slobeend	5	
Zwarte kraai	3	
Graspieper	2	
Torenvalk	2	
Gele kwikstaart	2	
Bruine kiekendief	2	
Roek	2	
Watersnip	1	
Kuifeend	1	
Rietgors	1	
Kerkuil	1	in rayon 73

*Conclusie: Vooral de watervogels sterk vertegenwoordigd
roofvogels valt mee, of te weinig ingevuld?*

Ambachtelijke Schoenmakerij

Hans te Wierike

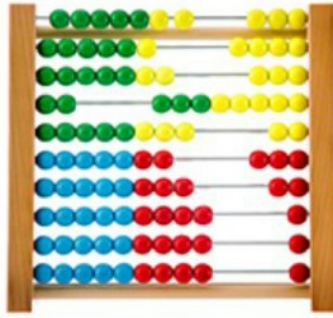
De schoenmaker kan meer dan u denkt

Ook bieden wij sport inlays van het merk **MYSOLE**: speciale inlegzolen voor alle takken van binnen- buitensport.

En

naaimachine garen van het merk **GOLDMAN**

Grootzand 11, 8701 JX Bolsward – Tel: 0515-573171

Na gedane arbeid, lekker genieten.....

Lunter's Warenhuis
Appelmarkt 15 Bolsward

